

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* Współczesność

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
WOJNA I OKUPACJA – O EPOCE					
Czas apokalipsy spełnionej	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • wyjaśnić pojęcia: <i>okupacja, Holokaust, obóz koncentracyjny, lagier, getto</i> • omówić wydarzenia, związane z datami: 1 września 1939, 17 września 1939, 8 maja 1945 *• szczegółowo omówić sytuację na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką i sowiecką 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać specyfikę okresu wojny i okupacji w Polsce • wyjaśnić pojęcia: <i>Generalne Gubernatorstwo, Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa</i> *• określić, w jaki sposób działalność Polskiego Państwa Podziemnego wpłynęła na kulturę i sztukę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę *• opisać życie codzienne pod okupacją w Polsce i w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny różnic pomiędzy okresem wojny i okupacji w Polsce i Europie Zachodniej • omówić sytuację ludności cywilnej pod okupacją niemiecką i sowiecką *• przygotować prezentację multimedialną dotyczącą życia codziennego w czasie wojny w miejscowości, z której pochodzi jego rodzina 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić założenia nazistów *• przeanalizować obraz Maxa Ernsta <i>Europa po deszczu</i>, wykorzystując kontekst historyczny
Sztuka wobec wojny	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać tematykę dzieł sztuki okresu wojennego i powojennego • wyjaśnić pojęcie: <i>propaganda i agitacja</i> w odniesieniu do przykładów sztuki wizualnej okresu wojny i okupacji *• zrelacjonować treść filmu <i>Dyktator</i> Charlie’ego Chaplina 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować specyfikę wojennej sztuki propagandowej i agitacyjnej • wyjaśnić pojęcie <i>sztuka ulotna</i> w odniesieniu do sztuki okresu wojny i okupacji *• rozpoznać obrazy Andrzeja Wróblewskiego i Bronisława Wojciecha Linkego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tematykę dzieł sztuki okresu wojny i okupacji • wskazać twórców dzieł plastycznych okresu wojny i okupacji *• przedstawić problematykę filmu <i>Dyktator</i> Charlie’ego Chaplina *• zinterpretować kadr z filmu <i>Dyktator</i> w kontekście historycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice w dostępie do kultury pomiędzy Polską a Europą Zachodnią w okresie okupacji • zinterpretować obraz Bronisława Wojciecha Linkego <i>Plucha</i> *• przedstawić, jak funkcjonował teatr w czasie wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić informacje na temat twórczości muzycznej okresu wojny i okupacji *• wypowiedzieć się na temat roli humoru i satyry w twórczości artystów pokolenia wojny i okupacji na podstawie samodzielnie wybranych polskich rysunków satyrycznych

WOJNA I OKUPACJA – TEKSTY Z EPOKI

<p>Stracone pokolenie – o wierszach Krzysztofa Kamila Baczyńskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować treść wiersza <i>Pokolenie</i> • omówić obraz świata przedstawiony w wierszu <i>Pokolenie</i> *• wymienić innych twórców pokolenia Kolumbów, do którego należał K.K. Baczyński *• wskazać elementy rzeczywistości wojennej na obrazie <i>Pelzająca śmierć</i> Zdzisława Beksińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę pokolenia, do którego należał Krzysztof Kamil Baczyński • wypowiedzieć się na temat kreacji osoby mówiącej w wierszu <i>Pokolenie</i> • wypowiedzieć się na temat nadawcy i adresata wiersza *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] *• omówić kompozycję obrazu <i>Pelzająca śmierć</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić celowość odwołania do Homera w <i>Pokoleniu</i> • wskazać wpływy romantyczne w wierszach K.K. Baczyńskiego • zinterpretować zakończenie wiersza <i>Pokolenie</i> • omówić sposób przedstawienia wojny w wierszu *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] *• skonfrontować postać przedstawioną na obrazie Beksińskiego z konwencjonalnym ukazaniem śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować kompozycję wiersza *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] i omówić jej funkcję *• skonfrontować obraz Zdzisława Beksińskiego z wierszem K.K. Baczyńskiego *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] *• porównać wizję świata zaprezentowaną przez Baczyńskiego z tą, która została przedstawiona na obrazach zamieszczonych w rozdziale „Wojna i okupacja” 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa pomiędzy twórczością poetów Drugiej Awangardy a twórczością K.K. Baczyńskiego *• w kontekście twórczości K.K. Baczyńskiego analizować obraz Hieronima Boscha *• przeanalizować fotografię Lori Nix <i>Biblioteka</i> w kontekście historycznym i literackim *• wskazać w literaturze międzywojennej utwór, w którym występuje zderzenie wizji arkadii z obrazem apokalipsy i porównać to dzieło z wierszem Baczyńskiego
<p>Patrzac na tragedię – wojenna twórczość Czesława Miłosza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wierszy Czesława Miłosza • opisać przeżycia wynikające z lektury wierszy • odnaleźć informacje na temat Giordana Bruna *• wypowiedzieć się na temat twórczości Czesława Miłosza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat getta warszawskiego i powstania w getcie warszawskim • wskazać elementy należące do rzeczywistości wojennej w wierszu <i>Przedmieście</i> *• podać przykłady innych dzieł literackich poruszających kwestię powstania w getcie warszawskim 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować postawy świadków tragedii przedstawione w wierszu <i>Campo di Fiori</i> • wyjaśnić zakończenie wiersza <i>Campo di Fiori</i> • scharakteryzować bohatera wiersza <i>Przedmieście</i> *• wymienić podobieństwa i różnice między <i>Campo di Fiori</i> a <i>Przedmieściem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasadność zestawienia zagłady Żydów z egzekucją Giordana Bruna przedstawionymi w wierszu <i>Campo di Fiori</i> • określić funkcję zestawienia dwóch rzeczywistości w wierszu <i>Przedmieście</i> *• zinterpretować instalację Józefa Szajny w kontekście utworów Czesława Miłosza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersze: <i>Campo di Fiori</i> i <i>Przedmieście</i> *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
<p>Zofia Nałkowska o wojnie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisać świat przedstawiony we fragmentach <i>Kobiety cmentarnej</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterkę 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wydarzenie historyczne, którego dotyczą fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować narrację fragmentów tekstu zamieszczonych w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia powstania w getcie w opowiadaniu • zinterpretować obraz

	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadań Zofii Nałkowskiej 		<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł zbioru • zinterpretować motto, którym został opatrzony zbiór 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego autorka zachowała indywidualny styl języka poszczególnych bohaterów, jego niezręczności i chaotyczny tok wypowiedzi • opisać narrację zbioru • wypowiedzieć się na temat adekwatności narracji do problematyki opowiadań 	<p>Andrzeja Wróblewskiego w kontekście opowiadań Zofii Nałkowskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybrać ze zbioru opowiadanie, które wywołuje w czytelniku największe wrażenie i uzasadnić swoją decyzję
<p><i>Opowiadania</i> Tadeusza Borowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania <i>Dzień na Harmenzach</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>kapo</i>, <i>vorarbeiter</i>, <i>post</i> *• zrelacjonować treść innego wybranego opowiadania Tadeusza Borowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>behawioryzm</i> • scharakteryzować bohatera-narratora • wypowiedzieć się na temat rzeczywistości obozowej • omówić kontekst historyczny opowiadań *• stworzyć kodeks człowieka zlagrowanego 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać mechanizmy rządzące relacjami międzyludzkimi w obozie • wypowiedzieć się na temat postępowania bohaterów opowiadania • wyjaśnić pojęcie <i>człowiek zlagrowany</i> *• zestawień informacji ze źródeł historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji oraz języka utworu *• podjąć dyskusję na temat zachowania bohaterów, ich motywacji i wpływu sytuacji, w której się znaleźli na osobowość 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przeżycia wewnętrzne bohaterów *• porównać relację Borowskiego z innymi przekazami literackimi lub filmowymi, dotyczącymi rzeczywistości obozowej *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
<p><i>Inny świat</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu książki zamieszczonego w podręczniku • scharakteryzować postać Gorcewa • streścić książkę <i>Inny świat</i> *• zaprezentować biografię Gustawa-Herlinga-Grudzińskiego *• przedstawić okoliczności wydania książki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat łagrów sowieckich • wyjaśnić przyczynę konfliktu opisanego we fragmencie książki Gustawa Herlinga-Grudzińskiego • opisać system funkcjonowania łagru na podstawie treści książki • opisać ukazany w <i>Innym świecie</i> system represji w Rosji radzieckiej – od momentu aresztowania do osadzenia w łagrze • omówić możliwe przyczyny aresztowania w okresie stalinowskim 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji we fragmencie • omówić różne reakcje bohaterów na rzeczywistość obozową • wskazać w utworze elementy charakterystyczne dla literatury faktu oraz dla literatury pięknej *• przeanalizować reakcje bohaterów na rzeczywistość obozową 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn zawarcia niepisane porozumienia między więźniami a władzami obozu • omówić zakończenie utworu • zinterpretować tytuł utworu *• określić funkcję dzieła Fiodora Dostojewskiego w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję upadku i wyzwolenia Paryża w kompozycji utworu *• wypowiedzieć się na temat języka fragmentu *• porównać sposób przedstawiania człowieka w sytuacjach granicznych w prozie Herlinga-Grudzińskiego i Tadeusza Borowskiego

Podsumowanie wiadomości o literaturze wojny i okupacji	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować opinie przedstawione w podanych fragmentach *• zaprezentować własne stanowisko wobec poglądów obu autorów i je uzasadnić 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady tradycji romantycznej w literaturze wojny i okupacji • omówić rolę świadków w rzeczywistości powojennej • wskazać różnice pomiędzy opiniami obu autorów *• podjąć dyskusję dotyczącą konieczności odczuwania współodpowiedzialności za wspólnotę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice pomiędzy literaturą i sztuką dwudziestolecia międzywojennego oraz wojny i okupacji • podać powody zmian, jakie zaszły w literaturze i sztuce tych okresów • wskazać przykłady tradycji romantycznej w literaturze wojny i okupacji • podać powody obojętności świadków tragedii wojennych *• przedstawić swoją opinię na temat adekwatności tradycji romantycznej w opisie rzeczywistości wojennej i okupacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny różnic pomiędzy literaturą i sztuką dwudziestolecia a literaturą i sztuką okresu wojny i okupacji • omówić przyczyny powrotu do paradygmatu romantycznego *• rozpoznać retoryczną organizację wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega odpowiedzialność moralna za wspólnotę *• odszukać inne teksty zawierające opinie o kulturze czasów wojny i okupacji – zestawić je z tekstami Stanisława Burkota i Mieczysława Jastruna
Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie *• przytoczyć najważniejsze fakty, sądy i opinie dotyczące treści z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty *• posłużyć się najważniejszymi kontekstami dotyczącymi treści z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko *• uargumentować własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać *• interpretować wymagany materiał z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze *• rozpoznawać aluzje literackie i symbole kulturowe
WOJNA I OKUPACJA – NAWIĄZANIA					
Śladami wojny i okupacji	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady obecności tematu wojny i okupacji w popkulturze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady współczesnych dzieł sztuki dotyczących okresu wojny i okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przyczyny popularności tematu wojny i okupacji w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby podejmowania tematu wojny i okupacji w popkulturze *• zanalizować wybrane przykłady dzieł sztuki o tematyce wojennej – z 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić na wybranym przez siebie przykładzie sposób podejmowania tematu wojny i okupacji w popkulturze *• podjąć dyskusję

				obszaru sztuki wysokiej oraz popkultury	dotyczącą funkcjonowania tematyki wojennej w utworach satyrycznych
Kazimierza Moczarskiego <i>Rozmowy z katem</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować bohaterów fragmentów *• orientować się w treści książki Kazimierza Moczarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić rozbieżność pomiędzy opinią Stroopa na temat Alfreda Chłapowskiego a sposobem, w jaki go potraktował *• wyjaśnić przyczyny wspólnego pobytu w celi oficera Armii Krajowej i zbrodniarza hitlerowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować odczucia Stroopa po dokonaniu masakry *• omówić kontekst historyczny opisywanych wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wypieranie się Stroopa odpowiedzialności za masakrę *• zanalizować zachowanie Jürgena Stroopa w przedstawionym fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić portret zbrodniarza *• określić, jaki kształt przybiera historia widziana oczami nie ofiary, lecz kata
Hanny Krall <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować fragment utworu • zaprezentować postać Marka Edelmana *• zrelacjonować treść reportażu Hanny Krall <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię powstania w getcie warszawskim • wyjaśnić, dlaczego Marek Edelman został lekarzem *• przedstawić obraz życia w getcie na podstawie reportażu Hanny Krall 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zaprezentowaną przez Edelmana, analogię pomiędzy Umschlagplatzem a szpitalem, w którym pracował *• wyjaśnić przyczynę wybuchu powstania w getcie warszawskim z punktu widzenia Marka Edelmana 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relację pomiędzy Edelmanem a Bogiem *• omówić różnicę pomiędzy historią oficjalną, a przedstawioną przez Marka Edelmana 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu *• zaprezentować funkcję mikropowieści o ludziach w getcie
Współczesna rzeczywistość	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • wskazać wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wydarzenia historyczne, które ukształtowały epokę • wyjaśnić pojęcia: <i>żelazna kurtyna, zimna wojna, segregacja rasowa, kontrkultura, NSZZ „Solidarność”, Okrągły Stół</i> i odnieść je do wydarzeń historycznych *• przedstawić wpływ przemian społecznych na 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat zjawiska wielokulturowości we współczesnym świecie • zabrać głos w dyskusji dotyczącej rewolucji informatycznej i jej znaczenia we współczesnym świecie • omówić zjawisko globalizacji *• wypowiedzieć się na temat życia codziennego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat zjawiska wielokulturowości we współczesnym świecie • zaprezentować najważniejsze wydarzenia w powojennej historii Polski i określić ich wpływ na kulturę *• przygotować prezentację multimedialną o PRL-u 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcjonowania demokracji i przestrzegania praw człowieka we współczesnym świecie *• przedstawić swoją wiedzę na temat wydarzeń aktualnych czerpaną z lektury dostępnych źródeł informacji (prasa, internet, serwisy telewizyjne)

		kulturę światową	w okresie PRL-u		
Filozofia współczesna	<ul style="list-style-type: none"> wskazać filozofów, którzy wpłynęli na kształt epoki wymienić najważniejsze założenia egzystencjalizmu 	<ul style="list-style-type: none"> zreferować najważniejsze założenia egzystencjalizmu *• przedstawić założenia strukturalizmu i dekonstrukcjonizmu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić obecność absurdu oraz rolę buntu w życiu człowieka *• wymienić tytuły utworów literackich, których bohaterów można nazwać „buntownikami metafizycznymi” 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić założenia estetyki Umberto Eco *• podjąć dyskusję na temat filozofii egzystencjalnej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić udział odbiorcy w procesie tworzenia sensów dzieła sztuki *• zaprezentować poglądy Sartre’a
Sztuka współczesna	<ul style="list-style-type: none"> wymienić dominujące w epoce style sztuki rozpoznać na przykładach dominujące style w sztuce współczesnej *• omówić dorobek wybranego reżysera filmowego 	<ul style="list-style-type: none"> podać cechy stylów dominujących w sztuce współczesnej wymienić nazwiska najważniejszych twórców epoki i rozpoznać ich dzieła rozpoznać na przykładach nowe gatunki w sztuce *• omówić twórczość wybranego przedstawiciela sztuki współczesnej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze cechy architektury postmodernistycznej omówić nowe gatunki w sztuce wskazać najważniejsze tendencje w historii powojennego kina *• wypowiedzieć się na temat muzyki współczesnej 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować wybrane dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów wypowiedzieć się na temat najważniejszych tendencji w historii kina powojennego wskazać dominujące tendencje w dramacie współczesnym *• scharakteryzować jeden z nurtów teatru współczesnego 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sztuki współczesnej *• wymienić przykłady realizacji w literaturze współczesnych nurtów w sztuce, np. teatr absurdu
WSPÓŁCZESNOŚĆ – TEKSTY Z EPOKI					
Wprowadzenie do literatury współczesnej	<ul style="list-style-type: none"> wymienić nowe tendencje w literaturze światowej wskazać najważniejszych twórców literatury światowej *• podać tytuły utworów literackich danych twórców z literatury światowej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić nowe tendencje w literaturze światowej *• sformułować wniosek na temat tendencji w literaturze współczesnej na podstawie lektury wybranych przez siebie utworów 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych twórców literatury światowej *• omówić specyfikę prozy wybranego twórcy literatury światowej (Albert Camus, Julio Cortázar, Aleksander Sołżenicyn, Kurt Vonnegut, Philip K. Dick, J.R.R. Tolkien, Umberto Eco) 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tendencje w literaturze polskiej i omówić ich związek z wydarzeniami historycznymi *• porównać wybrany utwór z prozy światowej z tekstem twórcy polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> określić związek głównych tendencji w literaturze polskiej z wydarzeniami historycznymi *• sformułować wniosek z porównania wybranego utworu z prozy światowej z tekstem twórcy polskiego
Poezja Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> omówić kreację osoby mówiącej w wierszu <i>Ocalony</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kompozycji wiersza <i>Ocalony</i> 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować pokolenie „porażonych śmiercią” 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić wymowę wiersza <i>Ocalony</i> omówić obraz świata i 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować nawiązania w tekście <i>Ocalony</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kim są „nauczyciel” i „mistrz” przywołani w utworze *• wypowiedzieć się na temat twórczości Tadeusza Różewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wątki biblijne w wierszu <i>Ocalony</i> *• dostrzec związek języka z obrazem świata 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wiersz <i>Ocalony</i> jako manifest pokolenia • zinterpretować wątki biblijne wiersza <i>Ocalony</i> *• zinterpretować obraz Salvadora Dalego w kontekście wiersza <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza 	bohatera w wierszu <i>Na odejście poety i pociągu osobowego</i>	<ul style="list-style-type: none"> *• dokonać analizy porównawczej wiersza <i>Na odejście poety i pociągu osobowego</i> Tadeusza Różewicza oraz <i>Wybudowałem pomnik</i> Horacego
Poezja współczesna Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację osoby mówiącej w wierszu <i>To</i> *• wypowiedzieć się na temat twórczości Czesława Miłosza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podmiocie literackim cechy autora *• odnaleźć te elementy, które są wspólne dla wiersza Miłosza <i>To</i> oraz zdjęcia przedstawiającego Picassa malującego światłem 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforę wiersza <i>Moja wierna mowo</i> • wyjaśnić tytuł wiersza <i>To</i> *• zinterpretować dzieło Armana w kontekście twórczości Czesława Miłosza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić konteksty interpretacyjne wiersza <i>Moja wierna mowo</i> *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać pracę, w której przedstawi główne cechy poezji Miłosza *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
Poezja Zbigniewa Herberta	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów wiersza i opisać sytuację liryczną • wymienić elementy programu etycznego, wskazanego w wierszu <i>Przesłanie Pana Cogito</i> *• wypowiedzieć się na temat twórczości Zbigniewa Herberta 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać mit, do którego Zbigniew Herbert nawiązuje w tekście <i>Apollo i Marsjasz</i> • sformułować tezę interpretacyjną • wyjaśnić pochodzenie imienia Pana Cogito *• dostrzec i skomentować wartości estetyczne utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować początek wiersza <i>Apollo i Marsjasz</i> • przedstawić wymowę wiersza <i>Apollo i Marsjasz</i> • podać argumenty na poparcie tezy interpretacyjnej • wypowiedzieć się na temat wymowy wiersza <i>Przesłanie Pana Cogito</i> *• napisać pracę: „Odniesienia do tradycji na przykładzie wiersza Herberta <i>Apollo i Marsjasz</i>” 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić konteksty interpretacyjne <i>Przesłania Pana Cogito</i> • wyjaśnić, kim byli Gilgamesz, Hektor i Roland *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz współczesnej cywilizacji, przedstawiony w wierszu <i>Przesłanie Pana Cogito</i> *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
. Poezja Mirona Białoszewskiego	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację liryczną w wierszu <i>Karuzela z madonnami</i> *• dostrzec i skomentować estetyczne wartości utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy należące do sfery sacrum i sfery profanum w wierszu <i>Podłogo, błogosław!</i> • wyjaśnić, w jaki sposób w utworze <i>Karuzela z</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kompozycji wiersza <i>Karuzela z madonnami</i> • wskazać w tekście <i>Karuzela z madonnami</i> fragmenty, które 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję zestawienia kultury jarmarcznej i kultury wysokiej w wierszu <i>Karuzela z madonnami</i> • określić funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać pracę na temat: „Doświadczenie codzienności w poezji Białoszewskiego jako objawienie piękna i niezwykle przeżycie”

	literackiego	<p><i>madonnami</i> udało się poecie oddać wrażenie obrotowego ruchu karuzeli</p> <p>*• w kontekście wiersza <i>Podłogo, błogosław!</i> omówić dzieła sztuki wykorzystujące przedmioty codziennego użytku</p>	<p>nawiązują do twórczości przedstawicieli światowego malarstwa, i określić rolę tych odwołań w utworze</p> <p>• omówić wiersz <i>Podłogo błogosław!</i> jako przykład poezji lingwistycznej</p> <p>*• wziąć udział w dyskusji dotyczącej wykorzystania przedmiotów codziennego użytku w sztuce</p>	<p>zestawienia dwóch skrajnych aspektów rzeczywistości w wierszu <i>Podłogo, błogosław!</i></p> <p>*• przygotować prezentację na temat wybranych twórców, którzy przedmioty codziennego podnosili do rangi sztuki</p>	<p>*• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)</p>
Poezja Wisławy Szymborskiej	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować mit, do którego nawiązuje wiersz <i>Monolog dla Kasandry</i> • scharakteryzować osobę mówiącą w wierszu *• wypowiedzieć się na temat twórczości Wisławy Szymborskiej *• dostrzec i skomentować estetyczne wartości utworu literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować kompozycję wiersza <i>Monolog dla Kasandry</i> • omówić funkcję nawiązania do mitologii w wierszu • określić funkcję porównania człowieka do cebuli w wierszu <i>Cebula</i> *• wyszukać utwory stanowiące konteksty dla tekstów kultury poznawanych w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję kompozycji wiersza <i>Monolog dla Kasandry</i> • omówić obecne w wierszu <i>Cebula</i>: gry słowne, koncept i paradoks *• przywołać konteksty, do których odnosi się poeta w swojej twórczości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę wiersza <i>Monolog dla Kasandry</i> *• skonfrontować teksty literackie z dziełami sztuki zamieszczonymi podręczniku w kontekście wierszy Wisławy Szymborskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować obraz człowieka zawarty w wierszu <i>Cebula</i> *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
Nowa Fala i okolice	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy nowomowy i języka przemówień w wierszu <i>Określona epoka</i> • wymienić sformułowania właściwe dla ankiety personalnej w wierszu <i>Wypełnić czytelnym pismem</i> *• podać przykłady manipulacji językowej stosowane w dzisiejszej rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz rzeczywistości, jaki wyłania się z wiersza <i>Dyktando</i> • scharakteryzować sytuację liryczną w wierszu <i>Określona epoka</i> *• zaprezentować sposoby manipulacji językowej stosowane w dzisiejszej rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę konceptu w wierszu <i>Dyktando</i> Ewy Lipskiej • przeanalizować manipulację językową obnażoną w tekście <i>Określona epoka</i> • zinterpretować wiersze <i>Dyktando</i> oraz <i>Wypełnić czytelnym pismem</i> w kontekście rzeczywistości PRL-u *• rozpoznać mechanizmy nowomowy typowe dla 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić uniwersalną wymowę wierszy <i>Dyktando</i> oraz <i>Wypełnić czytelnym pismem</i> • przeanalizować manipulację językową obnażoną w wierszu <i>Określona epoka</i> *• przygotować wystąpienie na temat funkcji i cech charakterystycznych poezji lingwistycznej z wykorzystaniem utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie znaczenia wynikają z deleksykalizacji związków frazeologicznych w poezji lingwistycznej *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)

			systemów totalitarnych	Białoszewskiego i Barańczaka *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe	
Świat dorosłych według Macieja Świetlickiego	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy kojarzone ze światem dorosłych *• określić związki między wierszem Świetlickiego a dziełem Gérarda Fromangera <i>Życie i śmierć ludzi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji osoby mówiącej • wyjaśnić znaczenie sformułowań: „akwizytor, który wciska śmieci nikomu”, „Kulę się i boję” *• zanalizować w kontekście wiersza dzieło Gérarda Fromangera <i>Życie i śmierć ludzi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metafory i symbole, zastosowane w wierszu • określić, jaką funkcję w tekście pełnią powtórzenia *• podjąć dyskusję na temat roli sztuki we współczesnym świecie na podstawie wiersza Świetlickiego oraz Fromangera 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie wiersza *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz współczesnego świata ukazany w wierszu *• dostrzec przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (synkretyzm konwencji i gatunków) *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
<i>Tryptyk rzymski Jan Paweł II, homilia</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać we fragmencie nawiązania do Biblii oraz filozofii antycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję opisów przyrody we fragmencie <i>Zdumienie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać fragment <i>Sąd</i> z freskiem Michała Anioła <i>Sąd Ostateczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować symbolikę <i>Sądu Ostatecznego</i> Michała Anioła i omówić ją w kontekście wiersza • wyjaśnić, w jaki sposób fresk Michała Anioła zainspirował Jana Pawła II 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić fragment <i>Sąd</i> w kontekście innych utworów podejmujących tematykę eschatologiczną
<i>Tango</i> Sławomira Mrożka	<ul style="list-style-type: none"> • streścić <i>Tango</i> Sławomira Mrożka • scharakteryzować bohaterów <i>Tanga</i> *• zapoznać się z utworami stanowiącymi konteksty dla tekstów kultury poznawanych w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów dramatu • zinterpretować <i>Tango</i> jako dramat rodzinny • opisać, jak swoją sytuację życiową określa Artur *• wypowiedzieć się na temat dowolnej realizacji teatralnej dramatu Mrożka 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w bohaterach ilustracje postaw wobec rzeczywistości • zinterpretować metaforykę i symbolikę w utworze • interpretować tytuł dramatu oraz ostatnią scenę • wyjaśnić, dlaczego antykonformizm Stomila i Eleonory pozbawił ich syna naturalnego prawa 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia mitu wolności w <i>Tangu</i> • omówić funkcję groteski w utworze • wypowiedzieć się na temat funkcji absurdu w dramacie *• podjąć dotyczącą diagnozy współczesnej kultury w kontekście <i>Tanga</i> Sławomira Mrożka 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różne sposoby odczytania sztuki Mrożka • zinterpretować utwór Sławomira Mrożka jako uniwersalny dramat dotyczący rzeczywistości i relacji międzyludzkich *• dostrzec przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (synkretyzm konwencji i gatunków)

			do młodzięczego buntu *• podjąć dyskusję na temat sposobów i funkcji buntu w literaturze różnych epok w odniesieniu do <i>Tanga</i> Sławomira Mrożka		
<i>Podróże z Herodotem</i> Ryszarda Kapuścińskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować przygodę Ryszarda Kapuścińskiego • odnaleźć informacje na temat Herodota • streścić <i>Podróże z Herodotem</i> Ryszarda Kapuścińskiego • zdefiniować reportaż na podstawie książki Kapuścińskiego *• wypowiedzieć się na temat Herodota 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Indii zaprezentowany we fragmencie • wypowiedzieć się na temat <i>Podróży z Herodotem</i> jako przykładu reportażu • omówić postawę narratora wobec riksarzzy *• podjąć dyskusję dotyczącą różnic w kulturze w kontekście konfrontacji narratora z riksarzami 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć powiązania pomiędzy dziełem Herodota a wrażeniami Kapuścińskiego z pierwszego dnia pobytu w Indiach • scharakteryzować sposób ukazania krajów i narodów w utworze *• omówić obraz PRL-u przedstawiony w <i>Podróżach z Herodotem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję dzieła Herodota w kompozycji książki Kapuścińskiego *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat Herodota *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
<i>Rok 1984</i> George'a Orwella	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść powieści George'a Orwella • przedstawić definicję pojęcia <i>antyutopia</i> *• podjąć dyskusję na temat funkcjonowania systemów totalitarnych w kontekście powieści Orwella 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić obraz państwa totalitarnego zaprezentowany w powieści • wskazać cechy antyutopii *• omówić fenomen reality show <i>Big Brother</i> w odniesieniu do powieści George'a Orwella 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować postawy bohaterów wobec państwa totalitarnego *• rozpoznać mechanizmy nowomowy charakterystyczne dla systemów totalitarnych 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować nowomowę jako narzędzie propagandy i manipulacji *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • zabrać głos w dyskusji na temat zjawiska opisanego w reportażu *• dostrzec związek języka z obrazem świata
<i>Dżuma</i> Alberta Camus	<ul style="list-style-type: none"> • streścić powieść <i>Dżuma</i> Alberta Camus • scharakteryzować bohaterów powieści *• zinterpretować grafikę 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać świat przedstawiony powieści • omówić narrację i kompozycję powieści *• wskazać idee łączące 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne znaczenia słowa <i>dżuma</i> w powieści • zaprezentować różne postawy wobec epidemii przedstawione w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować różne postawy wobec epidemii i rozpatrzeć je w kontekście parabolicznego znaczenia powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy filozofii egzystencjalnej w <i>Dżumie</i> *• odnaleźć związki między różnymi

	Banksy'ego w kontekście <i>Dżumy</i>	<i>Dżumę i Człowieka zbuntowanego</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Dżumę</i> jako parabolę *• przeanalizować <i>Mit Syzyfa</i> Alberta Camusa w kontekście <i>Dżumy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić elementy filozofii egzystencjalnej zawarte w powieści *• porównać obrazy świata bez Boga w twórczości Camusa i Dostojewskiego 	aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
WSPÓŁCZESNOŚĆ – NAUKA O JĘZYKU					
Perswazja a manipulacja językowa	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić techniki perswazyjne • podać podstawowe techniki manipulacji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić perswazję od manipulacji • wymienić cechy nowomowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cele stosowania nowomowy *• rozpoznać mechanizmy nowomowy charakterystyczne dla systemów totalitarnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy perswazji i manipulacji w życiu codziennym i tekstach kultury • omówić specyfikę języka reklamy *• przeanalizować język dowolnej reklamy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć cechy języka propagandy komunistycznej *• poddać analizie język polityków, wskazując elementy manipulacji językowej *• stworzyć slogan
WSPÓŁCZESNOŚĆ – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
Podsumowanie wiadomości na temat współczesności	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować opinie autorów na temat współczesności • wyjaśnić pojęcie <i>brewiarz</i> *• podjąć dyskusję z tezami zawartymi w tekstach Kubiaka i Bendyka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnicę, o której pisze Zygmunt Kubiak *• odnaleźć inne teksty zawierające opinie o kulturze czasów wojny i okupacji – zestawień je z tekstami Kubiaka i Bendyka 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić model gospodarki zaprezentowany przez Bendyka *• rozpoznać retoryczną organizację wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać teksty Kubiaka i Bendyka *• przedstawić własne stanowisko wobec poglądów obu autorów i je uzasadnić 	<ul style="list-style-type: none"> • ustosunkować się do twierdzenia, że we współczesnej gospodarce głównymi czynnikami wzrostu są wiedza i innowacje *• wypowiedzieć się na temat teorii Fukuyamy
Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie *• przytoczyć najważniejsze fakty, sądy i opinie dotyczące treści z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty *• posłużyć się najważniejszymi kontekstami dotyczącymi treści z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko *• uargumentować własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać *• interpretować wymagany materiał z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze *• rozpoznawać aluzje literackie i symbole kulturowe